

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریرایچون
سنه‌ای (۲۵۰) ، آلتی آیانی
(۱۳۰) فروشدر .

نسخه‌سی ۱۰ غروش ،
سنه‌ای ۵۲ نسخه‌در

اداره خانه

باب عالی جاه‌سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی بشیندر

مسئله موافق آثار مع
قبول اولنور . درج این
پاییز اعاده اولوناز

الکتاب

۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته‌لق مجموعه اسلامیه‌در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف ارباب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عارف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

پنجشنبه

۱۷ نisan ۱۳۳۵

۱۶ رجب ۱۳۳۷

عدد : ۹-۸۰

جلد ۱۶

اخطارات

ادرس تبدیلنده آریجه بش
غروش کوندرملیدر

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه‌صره
نوسرسنی محتوی بولسی لازمدر

مالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک فرانسز
جوده یازلسی رجا اولنور .

ماره کوندرلدکی زمان نه‌داثر

اولدیفنک واضعا بیلدیرلسی

رجا اولنور .

کتوروب قبول ایدنلره برشی دینله میور . دینسهده تاثیر اولیور . مقصد تحلیل ایله زوج واقع اولیور کی در .

قومیسون بو خصوصده لزومندن زیاده اهتمام کوسترمشلر . اوروپا یلاردن و خصمازدن بر ماده قانونیه کی کورنلر اخلاقزه طمن ایدم جکک . اهل اسلام ایچنده بویله شیلر کویا پک چوقی واقع اولور ایشده حکومت چارمنی بوله میوب تبدیل مذهبه محتاج اولشلر طن وذهابنه دوشه جکک . کندی عزی یوق یره تشهر ایش اولیورز . هر نادرلو دوشونولسه بوفقره نك طی اولونمسی اولادر . خلقك وجدان ومذهبلرینه طائد اولان بومثللو اموره ارباب حكومتك تعرض ایشی . تعقیباته دوشمسی موافق مصلحت اولماز .

حکومتجه مطلوب اولوب سچل نفوسك انضباطی غایه سی نکاح اوزرینه تأسس و طلاق اوزرینه تفرق ایدن عالملرک اولجه بیان اولوندی اوزره بالفعل تأسس و بالفعل تفرق لرخی مهلت مناسبه طرفنده قید ایشک وایستیرمك خصوصندن عبارتدر . فضله سی فضله در .

صدرالدین

تورکک و اسلامیت

عضو و یاتده حکمران اولان محیطه انطباق قانونی ، اجتماعیات ساحه سندهده ، عینی قوت وشدتله فرمان فرمادر . محیطه توافق ایدمه مین بر فی حیات باشابه مدینی کی ، هر هانکی بر دین ده ، آره سنده انتشار ایتدیکی قومك روحنه اوینون کز ایشه اوقوم آره سنده ایدار اوله ماز . بالعکس ، هر هانکی بر قوم آره سنده انتشار ایش اولان بر دین ، کردباد اعصاره رغماً ، ایدار قالمش اولورسه ، بوحال ، دینك تمامیه اوقومك روحنه اوینون اولدینك شاهده اولور .

چونکه مقدس و ذنب ، حلال و حرام کی بر طاقم اعتقادات و احکام ایله ساحه حریتی تحدید ایدن دین ، ملی روحه اوینون اولماقجه حق انتشار و استمراری ده اوله ماز . اگر بر دین ، هانکی بر قوم آره سنده منتشر و مستمر بولونیورسه ، حکم ایتمی درک ؛ او دین بو قومك روحنه توافق ایشدر . بنسأ علیه ، او قومك فطری دینی در .

بو حقیقت پک بدیی ایکن ، اسلامه جهه دن هجوم جسارتنده بولونه میانلرک ویا بو خصوصده احتیاطکارانه حرکتی التزام ایدنلرک ؛ اسلامی ضربه له ملک ایچون ؛ باشقه بر بول طسومتش اولدقلری کورولیور . بعض نشر یادن آکلاشیلان بو یکی طریق هجوم شو اولیور :

هرستان دن اعلان ایدیلن اسلامیت ، عرب روحنك مولودی در . بناء علیه عربله مخصوص بر دین در . آلتای محیطنده و هر بزدن پک فرق شرايط حیاتیه ایچنده یشمن اولان تورکله ، هرستان پنجه برینك نشر ایتدیکی دینك یانایچی کلمه سی پک طبیعیدر . تورک وقتیه قلنج قورقوسیه بودینی قبوله مجبور

اولمش ایهده روح و حیاته اوینون اولدیفندن ، فلا کتی احضار ایش در . بر قسم تورکدره بو یانایچی دینه قارشى روحاً عصیان ایدمك کیزی دین طاشمش ، هرستان مکسندن باشقه کبلره دوشمش ، قرآن دینك جامع ومسجدلرندن آبری مبدلر اتخاذ ایشدر .

فانیاً پک سنه اول ایچون ابی اولان اسلامیت و تله ایستدی (قوانین سوايه) آرتق اسکیمش در . تورک آیتسی تأمین ایشک ایچون بو کمنه قوانین سوايه دن قورنیلنه چالیشمالی در .

کچن نسخه مزده اناطولی ده کی قیزیلداش و بکته اشیلرک کیزی مبدلرخی بوروشی عصیانك مولودی کوسترن ایکی مقاله نك ماهیتنی میدانه قوشمشدی . اخیراً صحیه مدیریت عمومیه سیله بکام اولان (عبده جودت) بککده (بو پوک مجموعه) نك (۳) نورولی صایبسنده عینی ماهیتده بر مقاله سی انتشار ایشدر .

بو پوک مجموعه مدیری طرفندن (تورکک آیتسی اصل بولورسکز) بولنده ایراد ایدیلن رسواله ، یکی صحیه مدیر عمومی بو مقاله سنده عیناً شو جوانی وریور :

تورکک بکانه پک فنا اولان صفتی توکل کارلنی در . بوفنا دردی ابی بر دیندن طومشدر . فقط هرستان ایچین پایلان ابی بر لباس سبراده کیلیمز . پک سنه اول ایچین پک ابی اولان قوانین ویا خصوص قوانین سوايه بک سنه سوکره سنه ابی اولمده دوام ایدمزه . تورکک و تورککک آیتسی پک ابی اولابیلر . اکر بو دردی آلاسه .

بو دردی تورکده ، کورده ده سنه لردن بری آکلاشیماه چالیشیورم . سنه لر توالی ایتدیکی دها بوکک و دها بو پوک تلاش و هیجانله باغیر بیورم . چونکه روحی قانغیره نك ایلرله ده کی کورویورم . مقدراتك آلتنده یزلمش اولدیفنه اعتقاد ایدن تورکک آیتسی نه اولابیلر ؟ تورک روحی تکریمی بارانلی واونك آلتنه مقدراتی کندی ایلله یازمالی در .

اوتومدیری امراض معنویه طبیی کی کچینه رک بر قسم زواللی لره بولهرنی شاشیرتان و اخیراً امراض مادیه نك تدایوسی وظیفه مهمه سی ده عهدده سنه تودیم بو یوریلان یکی صحیه مدیر عمومیسنك شو یازیلرله افراد امتی نه نهانکلی کریور لره صایدیرمق ایستهدیکی پک کوزل کوریله بیلور .

شایان شکراندرک ، بو امراض معنویه متطبیق سنه لردن بری تورکی و کوردی سوروکله مک ایستهدیکی مدمش اوچوروم ، هر ایکی نجیب ملت نظر ندهده نظام ایش اولدیفندن ، سنه لر توالی ایتدیکی دها بوککک و دها بو پوک تلاش و هیجانله باغیرماسنده کیمسه اهمیت ویرمه جکدر .

چونکه تورکک روحیه اسلامیت آره سنده ، تضاد دکل صیقی بر آهنگ و توافق واردر . عصری هر فان ، مثبت علوم ایلله مجهز اولد . قلربی ادما ایدنلرک ، تاریخك قاهر شهادتی ، حیات اجتماعینك دوامی آهنگی قارشوسنده ، نهج علمی دن بالکلیه اوزاقلاشه رق ، تمامیه عندی مطالعه لر علمی برکسوه آلتنده ایلری سورمك خصوصنده کی جرأتلری شایان حیرتدر .

تاریخ کوستریورک : اسلامیت هرستانده طلوع ایتدیکی حاده حزمانه مشتاق وجدانلری تورکستاندهده بولمشدر .

ایدی که اوج ملیون متجاوز تورک (سالور خان) ایله برابر برکون ایچنده دائرة اسلامه کیردیلر .

کرچه ایلك زمانلرده، اسلامیت ماوراءالنهرده آ زچوق مقاومت کورمشدی . فقط بونک سببی اونوی قوماندانلردن بمضایرینک خلیفه نك آرزوسی خلافته جزیه آفاق ، حاکمیت تأسیس ایتک کی شدلی حرکتلری ایدی ، حجاجک قوماندانلری آره سنده تورک روحی اوقویه حق دها کیمسه بولفامش ، تورکک ملت محکومه مامله سینه تحمل ایده میه جگنی آکلایان اولامشدی . تورککله اموی اردولری آره سنده وقوع کان نزاعلرک سببی ایشته بودر .

فقط ، وقتا که تورکک اسلامیتده حاکم و محکوم عنصرلر اوله میه جگنی آکلادیلر . وقتا که دین لشری جزیه تحصیلنه ترجیح ایدن قوماندانلر کوندرلیدی . اوکوندن اعتبار آتورکک ، بیوک بر شوقله آغوش اسلامه آتیلیمه باشلادیلر . حتی ، تورکستانده لشر دین وظیفه سی ، دها اول اسلامی قبول ایتش اولان تورک امراسی طرفدن درعهده ایلدیدی . بالئسبه پک آ ز زمان طرفنده تورککک هان کافه سی دین اسلامه کیرمش اولدیلر .

چونکه اسلامیت ، تورکک روحنه مویس ، همده اوینون گلشدی . تورک ، دین احمدی ده ، وجدان ملینی انکشاف ایتدیرمچک اساسلر کورمش ، حرف ملینی مؤید لصوص بولمشدی .

تورک ، قلهنده هر شیشه قادر بویوک بر (تکری) نك ، باشندهده اولو بر (خاقان) ک بولمشی ایتدوردی . اسلامیتده قادر مطلق بر (الله) ایله اونک اوامری اجراییه مأمور بر (ولی الامر) کوستریوردی . تورکک روحی وحدتچی ، تشکیلاتی ولایت طامه اساسنه مستند ایدی . اسلامیتده عینی اصوللری تسلیم ایدیوردی . تورک (ایل) جی ایدی . مسلمانلرده وحدت امتی امر ایدیوردی .

تورک فطرتاً عسکر ایدی . مسلمانلرده جهادی اساسات دینییه صره سینه ادخال ایتمشدی . تورکک طبعاً جوانمرد ، بیگلره قارشو مشفق و لطفکار ایدی . اسلامیتده زکاتی ارکان دیندن صایبوردی .

اوغوز غننه سی ، تورککری بر دین (حنیف) ایله علاقه دار طایفه بوردی . حضرت محمد (ع . م) ده ، کیمجه سی کوندوزی قدر بارلاق و سمیع اولان (دین حنیف) ایله بیعت ایدمش اولدیتی تبلیغ ایدیوردی . خلاصه تورکک فطری دینی اسلامیتده بولمش ، اسلامیتده تورکک احتیاجات روحیه سی لطمین ایتش ، اونی رد نیرمچک ایتش ، تاریخک الا احتشامی تحیفه لرنده بر موقع ممتاز قاراندیرمشدیر .

اسلامیتک ، عرب روحنک مولودی و عربلره مخصوص بر دین اولدینی ادعای قدر معناس و اساسسز بر دعوا اوله من . عرب عربلره اسلامیت پرستی لرینی قارشو لاشدیرمش اولانلر آره سنده بویه برادعاده بولنه حق بر فرد چیقمن . فقط ، هر ایکسندن ده بی خبر اولانلر ، صاحبه صابان ، آغز لینه کلنی سویله بیلورلر .

هر بلرک ملی روحلری عشیرتچی ایدی : حالبوکه اسلامیت بورو حه

تورکک اسلامیتی وجدانلرینک عنصرلرجه اوزله دیکی بر معشوقه کی استقبال ایتش ، بوکونه قدرده بوتاقی ده دوام ایتلرلدر . تورانک واسع یابلا لری ، پایانسز استیلری ، براق و بیلدیزلی کیمجه لری ، آلتون طاغلرینک معظم شاهقه لری ، کچیدسز اورمانلری عصرلردنیری تورکک روحنه علوی و خنی سانحه لرتربیل ایدیور . اونی خلقتک حضور عظمتده عشق عبودیتله تیرنیر ، کندبسنده درین بر میل وحدت برستی او یاندیریوردی .

تورکک اونه دنیری ، یالکز طامه و اویماسک بویوکنه ، مملکتک خاقانه عرض اطاعتنه آ ایشمش ایدی . محبتک بلند ادا تلقیناتی روحی یوکسالتدیکی کی شرائط حیاتییه ده اونی داغما حال فمالینده بولندیریوردی . تورکک ، نه بودا مذهبکک او پوشدیریجی آیدیلرینه ، نه آتش برستلکک ینایت تلقین ایدن غننه لرینه ، نه ده شامانلرک ابتدائی افسونلرینه ربط قلب ایده میورلردی . بالعمکس ، روحلرینه عظمت ، قائلرینه حدت ، نفسلرینه ضرور و حشمت ، محبتلرینک یوکسک الهاماته شدت بخش اوله حق بر دین آریورلردی .

تورکک مادی دوشونیر ، مادی باشبور ، هرینی حرب وجدال میدانلرنده کچیریوردی . بر (سومنا ت) ک قابوسی اوکنده بوینی بوککک مسکینه کونلرجه بکله مک ، بر (آتشکده) نك دیوارلری دیننده ذبلانه آیلرجه ایکله مک برهندلینک ، بر ایرانلینک بابیلله جکی بر ایشدی . فقط اک بیوک ذوقی چوللرده ، اووالرده ، آت اوستنده دولاشمقدن ، سد راهی اولتی ایسته بیلرله جاریشمقدن عبارت اولان تورکک ، وجد واستغراق حیاتندن برشی آکلایوردی .

هندهده ، ایرانده طبیعتک عواطف بی بابی ایچنه خرق اولان انسانلر ، جاریشمه دن ، جالیشمه دن کچینه بیلورلردی . فقط اورنه آسیا استیلرنده یاشایان خاق ، ثوله مک ایچون دیدنمک ، قوشمغه ، جاریشمغه مجبور ایدی .

تورکک روحی ، زنیکن و معتدل اقلیملرک اسطورملر طوغوران تلقیناته بیکانه ایدی . او ، ایتدوردی که دینییه وطنکک سیاسی قدر براق ، حیاتکک کذارشی استبنده ساده ، یابلا نك یوکسکلکی قدر بلند اولسون !

سپایوس طاعلر ، پایانسز اوولر ، نهایتسز چوللر ، کیمجه لرک صمت و سکونی ایچنده پارلایان اوزاق بیلدیزلر ، تورکک روحنده کیزلی حسلر او یاندیرمشلردی . تورکک ، فکری یوکسکته جک ، قوتلی طمارلر لنده قوشان قانه شدید بر جولان و بره جک ، دینج و کوربوز عضهلرینی ایشله ته جک بر دین ایسته یوردی .

اسلامیت ماوراءالنهر اقلرندن لمانه باشلا یچ ، تورکک روحی لطمین ایده جک حزمه لری طامیش ، ئوزله دیکی معشوقه وحدانی بولمشدی . هرنک (۹۴) نجی سنه سنده (بخارا) ده ایلك جامع انشا اولدینی زمان ، تورکک قلبنک آبدۀ ایمانی رکز ایدمش اولدی . تورکک ، فوج فوج دائرة اسلامه کیرمکک باشلادیلر . هرنک ۳۴۹ - ۳۵۰ تاریخنده

کلیاً ضد اولان وحدت اساسی قورمشدر . تاریخ کوستریوردک ، اسلامیتک یوکسک مبادیسی ، عربلرده کی عشیرتجیلک روحنه غلبه یالیدی دورلده ، عربلریک وجود برکتله آهین حالده ایران ایجریلرینه ، آفریقا چوقا رینه ، اندلس کلنلرینه قدر صوقولمش ، ظفردن ظفره قوشمش علماً ، صرفاً یوکسلدک یوکسلمشلردی .

فقط ، وقتا که جاهلیه دورینک عشیرتجیلک روحی اسلامک وحدت تجیلک وحکومتجیلک تلقیاته غلبه ایتدی ، وقتا که عربلر ماده حاکم اولدقوی ابرانیلر روحاً محکوم اولدیلر ، وقتا که ایران ملت پرورلری منقرض ساسانیان سلطنتک احاده سی ایچون اسلامی ایران خرافاته بوغمق مهارتی کوستره بیلدیلر ، سوریه ، بیزانس ، مصر ذهنیق اسلام نجاتی چور وئدی . او کوندن اعتباراً حقیقی مسلمانلارک عربلرده انکشاف ایتدیردیکی سجیلر ، تدریجاً سونمکه یوز طوتدی و سوتدی .

معظم بر سلطنتک تخت معلاسی ، تولمش سجیلر اوزرنده بایدار اوله مزیدی . واوله مدی . کونک برنده بو تخت مدعش طرافلرله سقوط ایتدی ، کیندی

اسلامیت ، عربلرده انکشاف ایتدیردیکی اصل سجیلری ، تورکارلرده نمایاندیرمهدی . تورکارک اسلامیت صوقه حق کینه خرافلری یوقدی . تورکار بوبوک بر شوقه قبول ایتدکری بودینه ؛ اقوام سائر کی ، بابالسر خرافلرله کیرمدیلر . چونکه تورکارده ، ایران خرافاته ، یونان اساطیرینه ، هند خلیالرینه بکزر عنعنلر یوقدی . تورک اووقته قدر روحنک اینانق احتیاجی تسکین ایدمک ساده بر عقیده ایله یاشامشدی . او عقیده نک اعراق صمیمیسنندن کیزلیدن کیزلی به وحدت نورلری پارلدا یوردی . اسلامیتک بلند اساسلریله قارشولاشدینی زمان بونلرک عصرلرده نیری اوزله دیکی شیلر اولدقارینی آکلادی . همان آغوش وحدته آتیلدی .

تورک روحی خرافه دار بر عقیده ایله انکشاف ایدمهدی . او روح ، شهمته ، ساده لکه ، نجاته مقتوندی . تورکارک اهل سنت مذهبنی قبول ومدافعه سی درعهده ایتش اوله لرینک سینی بو نقطه ده آرامی در .

تورکک طبعاً دیندار اولسنی بر نقیصه کی کوسترمک ایسته یلر ، بو سجیه نک جمعیت روابطی تأمین خصوصسنده حائر اوله یی احمیق تقدیر ایدمیلرلر دیمکدر . ثبوت ، تورکک طبعاً دینداردر . روحنه او یغون کن دین مینه صوک درجه ربط قلب ایدر . فقط بر ملت ایچون بوحال ، بر نقیصه دکل ، بر مزیت در . بو سجیه نی تولدیرمکه دکل ، انکشاف ایتدیرمکه جالیشق ایجاب ایدر .

دیندارلق سجیه سی ، عجبا (آنالوساقسون) و (جرمان) صرفلرنده تورکاردن داها آزمی قوتلی در ، انگلیز و آلمان ملنلرینک تمایلات روحیلری ، سجیلری ، فضیلتکار اعتبارلری ، عننه پرستلکلری ، ماله حیاتلری تدقیق ایدیلرسه ، دیندارلق سجیه سنک بونلرده نه قدر

قوتلی و تربشکار تأثیراتی حائر اوله یی بک قولای سجیه یلور . اسلامیت ، خرافاته بوغولمده دن اول ، صاف و علوی اساسلریله عربلر کی تورککده نجیب سجیه لرینی تربیه ایتش ، فضیلتکار مزیتلرینک انکشافی تأمین ایلشدی ، غرنه ، خوارزم ، سلجوق ، طولون ، آخشد ، ذالشمند ، اتابک عثمانلی تورکارینک ایلیک دورلرده کوستردکلری علوی سجیلر ، حیرت بخش شهامتلر ، بلند فضیلتلر ، روحلرینه او یغون اولان صاف مسلمانلارک آری اولد یغنده شبهه یوقدر . صوکره کی سقوطلرده ، دین مینه او یغون اولمان خرافه لارک اسلامک یوکسک اساسلرینه غلبه ایتسندن نشأت ایتشد . تورکک استقبالی قورقارمق ایچون اونی بر تا کری یاراتمغه ، یکی بر دین بولمغه ، تعیز دیکرله ، دینسزلاکه قوشمغه سوق ایدنلر ، تورکی ابدی تولومسه ، خسرا نه سوروکله مین اولیورلر .

تورکک فطری دینی اسلامیت حقیقادر . تورک حقیقی اسلامیته مربوط قالدقجه ، متصل تعالی ایتش اولد یغنه تاریخدن بویوک شاهد آرامغه لزوم وارمیدر ؟ تورکی تولدیرن ، سقوط ایتدیرن اسلامیت دکل ، دین کسوه سنه یوروش اولان خرافه لردر . تورکک ، بو خرافه لرله ، صاف و حقیقی مسلمانانی اونوش ، یانجی وقهار عنعنلرک کابوس طاطلی آلتنه کیرمشدر .

تورکار ، حاکمینی آله کیردکن صوکره ، اساطیری خرافه لرندن هنوز صییریلدش اولان یکی دینداشلرله تماس مجبور ایدم . بولمشلردی . اساطیری ماضیلرله افتخار ایدن ، ملی دینلرینک خرافه لرینی بر درلو اونوته میان قوملرله اختلاط مجبورینی تورکارک سجیلری کی صاف عقیده لرینی ده قوایشدیردی ، اساسندن صارصدی .

حقیقی مسلمانلق اونوشلررق آفاق ، جهالت و خرافات کابوسلری استیلا ایتدکن صوکره ، بو نجیب عرق ، ظلمت ایچنده قالمش ، عطالت جامورینه صوقولمش ، اقراض چوقورینه یو وارلانمغه باشلامشدر . تورکاره یکی بر حیات و بر مک ایچون ، اونی خرافاندن قورقارمق ، حقیقی مناسیله بر مسلمان یامقندن باشقه چاره یوقدر . فطرتاً دیندار اولان تورک ، دینسز یاشایه من . تورکک قاتلی دین دکل ، دینسزلاک اوله جقدر . تورکک آتینسی دوشون واونک ایچون تیرمینلر ، تورکیکی ، کوردجی هر کون یکی بر ماسکه ایله تورکی ده کوردی ده اضحمله له سوروکله من تلقیناتلرک ماهیتی بک کوزل تقدیر ایدرلر .

دین وعصریلک

بیولک مجموعه ، نک درت نومرولی نسخسنده (عصری جمعیتلرده دینک موقی) عنوانیله بر مقاله کورولدی . بو مجموعه نی بازانلرک عمومیت اعتباریله بر مسلکی وار که اوادی ده کی بازیلان بازیلاری همان دائماً علوم منقرره به مخالفدر . چونکه اونلرک اجتماعیات علمی دیبه میدانه